

Jeg vil da ligesom Landstingets ærede Ordfører udtale Villighed til Forhandling om det Forslag, der nu er sendt ned til Jos. Forhandling, baade om de Forhøjelser, han har givet sin Stemme for at faa dem til Drøftelse i Fællesudvalget, og om de Ændringer, han har været med til at stille paa sine egne og sin Gruppens Vegne. Ligeledes vil jeg paa Flertallets Vegne her erklære, at vi selvfølgelig ikke gaa til Fællesudvalget med vort i Fjor vedtagne Forslag som et Ultimatum, det er saare langt fra os og saare langt fra den Aand, hvori vi hidtil have ført Toldlovbehandlingen i dette Ting. Vi ere selvfølgelig villige til at forhandle om Enkeltheder, vore Sind ere aabne for Overbevisning, hvis de ærede Herrer formaa at overbevise os.

En Toldlov kunde man kalde Landets økonomiske Grundlov. Det er en Lov af en ganske overordentlig Vigtighed for hele Landets Erhvervsliv. Ved Behandlingen af et Toldlovsforslag er der derfor en Mængde til Dels modstaaende Hensyn, som skulle afvejes, og disse Hensyn komme frem ved en tusindfoldig Blanding af Enkeltheder, hvis Virkning det stundom kan være meget vanskeligt at gennemskue. Man skal for det første afveje, hvor meget der rettelig kan indrømmes den store Forbrugersinteresse uden derfor at krænke Producentinteressen for meget. Her skal afvejes Forholdene mellem de forskellige Erhverv. Det har i lang Tid været Folketingets Hensigt, og det er det sikkert endnu saa meget som nogensinde, at tilvejebringe større Ligestilling overfor Toldlovgivningen mellem de forskellige Erhverv i Landet, end det efter den nugældende Lov har været Tilfældet. Men Toldlovens Veje ere underligt slyngede, Konsumentinteresserne og Producentinteresserne, de ydende Erhvervs og de nydende Erhvervs Interesser slynge sig stundom sammen paa en Maade, som maa forekomme en forunderlig, naar man fordyber sig deri. Med vor Tids komplicerede Forhold, med de høje Toldmure, der ere rejste af vore Nabo-lande, med Syndikaters og Kartellers Eksportpolitik kan der komme Tilfælde — og saadanne Tilfælde lade sig konstatere ved nøje Undersøgelse —, hvor det kan være i Forbrugernes Interesse, at der bevares

en vis moderat Beskyttelse paa en Vare, idet man kan staa overfor fremmede, stærkt indarbejdede Truster, som utvivlsomt ellers vilde etablere deres Indlands-Pris for Danmark, hvis Danmark stod uden nogen som helst selvstændig Produktion paa dette Omraade.

Dette og det almindelige Hensyn til det uheldige i at fremkalde voldsomme Kriser i bestaaende Virksomheder har ført os til at indtage et maadeholdent Standpunkt i Toldsagen, og alle disse Betragtninger ville fremdeles holde vore Øren aabne for berettigede Indvendinger mod denne eller hin Enkelthed af, hvad her kan være blevet vedtaget. Imidlertid maa det ogsaa erindres, at selv om man vil stille sig ensidig paa Producentinteresser, hvilket vi her i Tinget ikke ville gøre, maa man erindre, at Producentinteresser tjenes ikke altid ved at gaa op til højere Toldsatser, Producentinteresser kunne i høj Grad skades ved Forhøjelse af Tolden. Naar vi gennemgaa Toldloven kritisk, vil man se, at paa en Række Punkter støde disse Hensyn skarpt sammen. Visse Industrier kunne saa godt som ikke trives, ikke faa Luft under Vingerne, medmindre Tolden paa de Artikler, der for dem ere Halvfabrikater eller Hjelpestoffer, bliver noget nedsat. Jeg skal nævne som typisk Eksempel Forholdet mellem Margarineindustrien og Olieindustrien her i Landet. Saaledes er der en Mængde Konflikttilfælde og vanskelige Spørgsmaal.

Endeliger der en Mulighed, som ved Behandlingen af et Toldlovsforslag ingenlunde maa lades ude af Betragtning, det er Muligheden for Industriens Eksport. Vi have længe vænnet os til kun at regne med Eksportmuligheden i det store for vort Landbrug, vi have hidtil ikke set Industrien udvikle nogen synderlig Eksportvirksomhed, skønt der heldigvis dog er Fremgang i Industrieksporten. Men jeg mener, at vi ved en Behandling af Toldloven ikke bør lade disse Muligheder ude af Betragtning. Vi skulde gerne ved betydelige Nedsættelser paa Raastoffer, Hjelpestoffer og Halvfabrikater bringe det dertil, at vor Industri i større Omfang end hidtil blev eksportdygtig, blev mere levedygtig og mere kom til at leve paa sin egen Bund uden Hensyn til Toldskrankerne.